

Cirkulärnr: 12:68
Diariernr: 12/7013
P-cirknr: 12-2:29
Nyckelord: Arbetskada
Handläggare: Sophie Thörne
Avdelning: Avdelningen för arbetsgivarpolitik
Sektion/Enhet: Arbetsrättssektionen
Datum: 2012-12-05
Mottagare: Kommunstyrelsen
Landstingsstyrelsen
Regionstyrelsen
Medlem i Pacta
Arbetsgivarpolitik
Rubrik: Skadeståndskrav på grund av arbetskada
Bilagor: Falu tingsrätts mellandom och dom i mål T 991-11

P A C T A

CIRKULÄR 12:68

Arbetsgivarpolitik: 12-2:29
Avdelningen för arbetsgivarpolitik
Sophie Thörne

Nyckelord: Arbetskada, skadestånd, taleförbud,
TFA-KL, AB

Kommunstyrelsen
Landstingsstyrelsen
Regionstyrelsen
Medlem i Pacta
Arbetsgivarpolitik

Skadeståndskrav på grund av arbetskada

I ett mål mellan arbetstagaren BL och Avesta kommun har Falu tingsrätt i mål T 991-11 prövat arbetstagarens skadeståndskrav på grund av personskada som är arbetskada. Tingsrätten ogillade arbetstagarens talan. Målet beviljades inte prövningstillstånd i Arbetsdomstolen, beslut i mål nr B 78/12, varför tingsrättens dom står fast.

Huvudfrågan i målet kom att prövas genom en mellandom den 21 mars 2012, som även bifogas detta cirkulär.

Bakgrund

Kollektivavtal mellan Sveriges Kommuner och Landsting och Svenska Kommunal-
arbetareförbundet gällde för arbetstagaren, HÖK 10.

Arbetstagarens skadeståndsanspråk avsåg omfattande yrkanden om ekonomiskt och ideellt skadestånd som grundade sig i en tidigare godkänd arbetskada. Arbetstagaren begärde ersättning av kommunen utöver den ersättning som regleras i kollektivavtalet TFA-KL (Trygghetsförsäkring för arbetskada).

Avesta kommun bestred käromålet i första hand på den grunden att kommunen med giltig verkan friskrivit sig från skadeståndsanspråk enligt kollektivavtalet Allmänna bestämmelser (AB) 39 § mom 3.

Kommunen har tecknat försäkring för arbetskada i enlighet med villkoren i TFA-KL och AB 39 § mom 2.

Falu tingsrätt prövade i mellandom först frågan om det var en giltig friskrivningsklausul i kollektivavtalsbestämmelsen med verkan mot BL. Tingsrätten ansåg att bestämmelsen var giltig, och kommunen vann i mellandomsfrågan.

När målet i sin helhet avgjordes kom tingsrätten fram till att käromålet skulle ogillas, med hänvisning till att huvudfrågan redan hade prövats i mellandomen.

Arbetstagaren överklagade domen till Arbetsdomstolen, som inte beviljade prövningstillstånd. Avesta kommun vann målet.

Kommentar

Genom att teckna försäkring för arbetsskada, TFA-KL, i enlighet med vad som följer av AB 39 § mom. 2 får arbetstagaren vända sig till försäkringsbolaget (AFA) med sitt krav på ersättning istället för att vända sig direkt till arbetsgivaren. Arbetsgivaren är inte skyldig att därutöver betala ersättning för personskada som är arbetsskada. Motsvarande regler finns också i kollektivavtal inom privat sektor.

Av AB 39 § mom. 3 framgår följande:

Arbetstagare får inte föra talan mot arbetsgivare eller hos arbetsgivaren anställd om skadestånd med anledning av personskada som är arbetsskada.

Bestämmelsen ovan är utformad som ett talförbud, men ska uppfattas som en friskrivningsklausul, vilket Arbetsdomstolen klargjort i ett liknande mål, AD 1988 nr 137, som rörde motsvarande bestämmelse i privat sektor.

Fördelen med AB-bestämmelsen från arbetstagarens perspektiv är att arbetstagaren får ersättning beräknad enligt skadeståndsrättsliga principer enligt TFA-KL.

För arbetsgivaren är det också en fördel genom att kostsamma skadeståndsprocesser i arbetsskadeärenden kan undvikas. Vid en godkänd arbetsskada ska istället försäkringsvillkoren tillämpas och skadan regleras i enlighet med avtalet. Den ekonomiska risken begränsas till de fastställda försäkringspremierna. Arbetsgivaren friskriver sig genom denna avtalsreglering från skadeståndsansvar och en talan om skadestånd mot arbetsgivaren ska därför ogillas, som i nu aktuellt mål.

Domen från Falu tingsrätt och beslutet från AD ger vägledning för framtiden och innebär att tvister av liknande art kan undvikas.

Sveriges Kommuner och Landsting
Avdelningen för arbetsgivarpolitik
Arbetsrättssektionen

Sophie Thörne

Jan Svensson

Bilagor:
Falun tingsrätts mellandom och dom i mål T 991-11